



ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl v senátě složeném z předsedy senátu Mgr. Milana Procházky a soudců Mgr. Karla Černína, Ph.D. a JUDr. Ing. Venduly Sochorové

žalobkyně: a) **Bc. M. H.**

žalobce: b) **J. H.**

oba zastoupeni advokátkou Mgr. Evou Grabarczykovou
sídlem Pellicova 174/1, 602 00 Brno

proti

žalovanému: **Ministerstvo zdravotnictví České republiky**
sídlem Palackého náměstí 375/4, 128 01 Praha 2

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 17. 6. 2020 č. j. MZDR 1339/220-5/OES

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Předmět řízení

1. Žalobci se včas podanou žalobou domáhali zrušení rozhodnutí žalovaného ze dne 17. 6. 2020, č. j. MZDR 1339/2020-5/OES, kterým bylo zamítnuto odvolání žalobců a potvrzeno

rozhodnutí Krajské hygienické stanice Jihomoravského kraje z 23. 10. 2019 č. j. KHSJM 58559/2019/BM/PRAV sp. zn. S-KHSJM 26517/2018. Uvedeným prvostupňovým rozhodnutím byli žalobci uznáni vinnými ze spáchání přestupku podle § 92k odst. 6 písm. b) zákona č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví (dále jako „ZOVZ“).

II. Obsah žaloby

2. Žalobci v žalobě uvedli, že se neztotožňují se závěrem žalovaného o nedůvodnosti jejich námitky promlčení. Namítají, že pokud se měla jejich nezletilá dcera H. H. podrobit podle § 4 odst. 1 vyhlášky č. 537/2006 Sb. očkování ve schématu 3 + 1, nelze na nesplnění této povinnosti nahlížet jako na jeden skutek (jeden celek), nýbrž s ohledem na časové odstupy mezi jednotlivými dávkami tohoto očkování jako na samostatné skutky se všemi důsledky, včetně samostatného běhu promlčecích lhůt. Proto počala běžet jednoletá promlčecí doba u první dávky 2. 3. 2017, u druhé 2. 4. 2017 a u třetí 2. 5. 2017 a u čtvrté 2. 11. 2017 – tedy nikoli až 4. 11. 2017 (jak dovodil žalovaný). Proto byl v době zahájení přestupkového řízení – 21. 8. 2018 – přestupek promlčen.
3. Druhá námitka žalobců směřuje do stanovení druhu a výměry správního trestu. Podle žalobců žalovaný nevzal dostatečně v potaz jejich osobní poměry, nepřihlédl k míře jednání každého ze žalobců a absenteje posouzení a přihlédnutí k míře jednání každého ze žalobců jako spolupachatelů, jímž měli přispět ke spáchání přestupku. Správní orgány u žalobce neposoudily jeho zavinění za přestupek, jakož i omyl právní, kdy nezletilou má v péči žalobkyně, přičemž žalobkyně mu žádné informace o provedení či neprovedení očkování nezletilé nesdělila. Třetí námitka směřuje do způsobu doručování. Žalobci namítli, že údaj o trvalém pobytu žalobce byl v registru osob změněn 18. 2. 2020 z A. 81, B. na B. 891/38, B. a údaj o trvalém pobytu žalobkyně byl 6. 5. 2020 změněn z A. 81, B. na P. 665, P.; podle žalobců jim bylo po změně jejich trvalého pobytu vadně doručováno na A. v B. Navíc žalobce si zřídil na základě žádosti z 24. 4. 2020 datovou schránku a do ní mu mělo být správním orgánem doručováno; pokud bylo žalobci rozhodnutí žalovaného doručováno toliko poštou, nemůže dojít k fikci doručení.

III. Vyjádření žalovaného

4. Žalovaný ve vyjádření k žalobnímu návrhu uvedl, že žalobcovo odvolání bylo zamítnuto pro opožděnost, tudíž nevyčerpal řádné opravné prostředky a je namístě jeho žalobu odmítnout pro nepřipustnost podle § 46 odst. 1 písm. d) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“). Námitka promlčení je nedůvodná. Zákonná povinnost byla žalobcům uložena podle § 46 odst. 1 a 4 ZOVZ, přičemž podle tohoto ustanovení jsou tam vyjmenované osoby povinny podrobit se stanovenému druhu (a nikoli dávce) pravidelného očkování. Porušením této povinnosti může dojít teprve tehdy, kdy marně uplynula lhůta pro podání poslední dávky – tedy dovršením osmnáctého měsíce věku. Počátek běhu promlčecí doby tak nelze vztáhnout k poslednímu okamžiku, kdy ještě bylo možné nezletilé podat první dávku, nýbrž až od doby, kdy došlo k naplnění skutkové podstaty přestupku, tj. dovršením osmnáctého měsíce věku nezletilé, tj. k 3. 11. 2017. Promlčecí doba počala běžet dne následujícího, tj. 4. 11. 2017 a řízení o přestupcích bylo se žalobci zahájeno 21. 8. 2018, pročež k promlčení nemohlo dojít. Nebylo třeba brát ohled na očkování proti tuberkulóze, neboť nezletilá jej nepodstoupila. Žalobci ve správním řízení nenamítali žádnou ze skutečností ohledně druhu a výměry sankce, které uvádějí v žalobě. Žalovaný se sice dopustil pochybení, když doručoval žalobci napadené rozhodnutí poštou,

ačkoli měl povinnost doručovat mu do jeho datové schránky; avšak tato vada nebyl způsobilá zkrátit žalobce na jeho procesních právech a nezpůsobila nezákonnost napadeného rozhodnutí. Žalobce se totiž s napadeným rozhodnutím žalovaného prokazatelně seznámil, a to 8. 7. 2020, kdy podle doručky převzal zásilku obsahující napadení rozhodnutí. O jeho řádném seznámení s obsahem rozhodnutí svědčí i skutečnost, že proti němu podal v zákonem stanovené lhůtě žalobu. Žalobkyně si napadené rozhodnutí vyzvedla na poště 3. 7. 2020, a proto jí bylo doručeno (bez ohledu na trvalý pobyt).

IV. Posouzení věci krajským soudem

5. Krajský soud v Brně na základě včas podané žaloby přezkoumal napadené rozhodnutí žalovaného v mezích žalobních bodů (§ 75 odst. 2, věta první zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů; dále jen „s. ř. s.“), jakož i řízení předcházející jeho vydání. Při přezkoumání rozhodnutí vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správních orgánů (§ 75 odst. 1 s. ř. s.), a dospěl k závěru, že žaloba není důvodná. O žalobě soud rozhodl, aniž by nařizoval jednání, za splnění podmínek vyplývajících z § 51 s. ř. s.

Skutková zjištění

6. Soud zjistil následující skutkový stav. Přestupkové řízení bylo zahájeno dne 21. 8. 2018, kdy bylo oznámení o zahájení řízení doručeno poslednímu z žalobců - konkrétně žalobci. Krajská hygienická stanice Jihomoravského kraje (dále jako „KHS“) rozhodnutím z 23. 10. 2019 č. j. KHSJM 58559/2019/BM/PRAV sp. zn. S-KHSJM 26517/2018 uznala oba žalobce vinným ze spáchání přestupku podle § 92k odst. 6 písm. b) ZOVZ, jehož se dopustili tím, že nesplnili povinnost podle § 46 odst. 1 a 4 ZOVZ ve spojení s § 4 odst. 1 vyhlášky č. 537/2006 Sb., když jako zákonní zástupci (otec a matka) nezletilé H. H. (narozené X) nezajistili, aby se nezletilá podrobila pravidelnému očkování (proti záškrtu, tetanu, dávivému kašli, invazivnímu onemocnění vyvolanému původcem *Haemophilus influenzae* b, přenosné dětské obrně a virové hepatitidě B), a to nejpozději před dovršením osmnáctého měsíce věku nezletilé, tj. do 3. 11. 2017, přičemž nezletilá není osobou, u níž byla zjištěna imunita vůči infekci nebo zdravotní stav, který brání podání očkovací látky (trvalá kontraindikace). Za tento přestupek byla každému ze žalobců uložena pokuta 5 000 Kč. Při doručování prvostupňového rozhodnutí poštou do vlastních rukou žalobce nebyl zastižena na adrese A. 81 v B., a proto byla zásilka s rozhodnutím 29. 10. 2019 uložena na poště a připravena k vyzvednutí a žalobce byl vyzván k vyzvednutí zásilky s poučením. Žalobce si zásilku nevyzvedl, a proto byla zásilka dne 11. 11. 2019 vrácena KHS.
7. Žalobkyně podala odvolání proti rozhodnutí KHS dne 15. 11. 2019. Žalobkyně podáním daným k poštovní přepravě 10. 12. 2019 doplnila své odvolání, v němž bylo obsaženo i připojení se žalobce k tomuto odvolání. Žalovaný napadeným rozhodnutím ve výroku I. odvolání žalobkyně a) podle § 90 odst. 5 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád (dále jako „SR“) zamítl a potvrdil rozhodnutí KHS, jelikož neshledal, že by rozhodnutí KHS bylo vydáno v rozporu s právními předpisy nebo že by bylo nesprávné. Výrokem II. žalovaný napadeným rozhodnutím podle § 92 odst. 1 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád (dále jako „SR“) odvolání žalobce b) zamítl jako opožděné.

Právní posouzení

Žalobní argumentace žalobce b)

8. Žalovaný nerozhodl o odvolání žalobce b) (dále jako „žalobce“) proti rozhodnutí KHS meritorně, ale jeho odvolání zamítl pro opožděnost. Pokud odvolací správní orgán zamítne odvolání proti meritornímu rozhodnutí správního orgánu I. stupně pro opožděnost, má takové rozhodnutí pro žalobce i hmotněprávní dosah, neboť je mu tím znemožněno otevřít otázku zákonnosti meritorního rozhodnutí správního orgánu I. stupně (viz např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 12. 2005, č. j. 4 As 59/2004 – 66). Právě z tohoto důvodu je umožněn soudní přezkum rozhodnutí odvolacího orgánu o zamítnutí odvolání pro opožděnost, avšak pouze v otázce, zda bylo odvolání skutečně podáno opožděně, či nikoliv, zda byl tedy žalobce zkrácen na svém právu na odvolací přezkum prvostupňového rozhodnutí. Není možné se věnovat námitce věcné nesprávnosti, nezákonnosti (ani nicotnosti) rozhodnutí správního orgánu I. stupně (viz např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 11. 2008, č. j. 2 As 53/2007 – 111 nebo z 16. 3. 2021 č. j. 5 As 134/2018 – 45, bod 36.). Soud je tak oprávněn – stran žaloby žalobce – věnovat se pouze otázce, zda bylo odvolání skutečně podáno opožděně, tj. zda byl žalobce zkrácen na svém právu na odvolací přezkum prvostupňového rozhodnutí.
9. Žalobce sice formuluje své námitky směřující proti nesprávnému doručování široce, leč při bližším pohledu plyne, že ve skutečnosti nerozporuje správnost doručení rozhodnutí správního orgánu I. stupně a nenamítá, že by napadené rozhodnutí žalovaného o zamítnutí jeho odvolání pro opožděnost bylo nezákonné. Každý žalobce je povinen uvést v žalobě žalobní body, tj. skutkové a právní důvody, pro něž považuje žalobou napadené výroky správního rozhodnutí za nezákonné (§ 71 odst. 1 písm. d) s. ř. s.) a soud přezkoumá napadené výroky rozhodnutí v mezích žalobních bodů (§ 75 odst. 2 věta první s. ř.). Již z uvedeného plyne, že žaloba žalobce b) důvodná není, a proto ji soud podle § 78 odst. 7 s. ř. s. zamítl.
10. Soud nad rámec (jako *obiter dictum*) dodává, že napadené rozhodnutí žalovaného o zamítnutí odvolání žalobce pro opožděnost je souladné se zákonem.
11. Podle § 19 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád (dále jako „SŘ“): „...*(2) Není-li možné písemnost doručit prostřednictvím veřejné datové sítě do datové schránky^{13a}, lze ji doručit také prostřednictvím provozovatele poštovních služeb... (4) Nevylučuje-li to zákon nebo povaha věci, na požádání účastníka řízení správní orgán doručuje na adresu pro doručování nebo elektronickou adresu, kterou mu účastník řízení sdělí, zejména může-li to přispět k urychlení řízení; taková adresa může být sdělena i pro řízení, která mohou být u téhož správního orgánu zahájena v budoucnu. (5) Do vlastních rukou adresáta se doručují písemnosti podle § 59, § 72 odst. 1, písemnosti, o nichž tak stanoví zvláštní zákon, a jiné písemnosti, nařídí-li to oprávněná úřední osoba.*“. Podle § 20 SŘ: „*(1) Fyzické osobě se písemnost doručuje na adresu pro doručování (§ 19 odst. 4), na adresu evidovanou v informačním systému evidence obyvatel, na kterou jí mají být doručovány písemnosti^{17a}, na adresu jejího trvalého pobytu, ve věcech podnikání do místa podnikání, nebo při doručování prostřednictvím veřejné datové sítě na její elektronickou adresu; fyzické osobě lze však doručit, kdekoli bude zastížena. Provádí-li doručení sám správní orgán, mohou osoby doručení provádějící doručit i mimo územní obvod tohoto správního orgánu....*“. Podle § 23 SŘ: „*(1) Nebyl-li v případě doručování podle § 20 adresát zastížen a písemnost nebylo možno doručit ani jiným způsobem přípustným podle § 20,*

písemnost se uloží... (3) Písemnost se uloží a) u správního orgánu, který ji vyhotovil, nebo b) u obecního úřadu nebo v provozovně provozovatele poštovních služeb, pokud se doručuje jejich prostřednictvím. (4) Adresát se vyzve vložení oznámení o neúspěšném doručení písemnosti do domovní schránky nebo na jiné vhodné místo, aby si uloženou písemnost ve lhůtě 10 dnů vyzvedl; současně se mu sdělí, kde, odkdy a v kterou denní dobu si lze písemnost vyzvednout. Je-li to možné a nevyloučil-li to správní orgán, písemnost se po uplynutí 10 dnů vloží do domovní schránky nebo na jiné vhodné místo; jinak se vrátí správnímu orgánu, který ji vyhotovil. (5) Zároveň s oznámením podle odstavce 4 se adresát písemně poučí o právních důsledcích, které by jeho případné jednání podle § 24 odst. 1, 3 a 4 vyvolalo nebo o možnosti postupu podle § 24 odst. 2. Toto poučení musí obsahovat i označení správního orgánu, který písemnost odesílá, a jeho adresu.“. Podle § 24 odst. 1 SŘ: „Jestliže si adresát uložené písemnosti písemnost ve lhůtě 10 dnů ode dne, kdy byla k vyzvednutí připravena, nevyzvedne, písemnost se považuje za doručenou posledním dnem této lhůty.“. Podle § 83 odst. 1 věta první SŘ: „Odvolací lhůta činí 15 dnů ode dne oznámení rozhodnutí, pokud zvláštní zákon nestanoví jinak.“.

12. Správní orgán postupoval v souladu s citovanými ustanoveními SŘ. Prvostupňové rozhodnutí doručoval žalobci na adresu A. 81 v B. poštou do vlastních rukou. Žalobce nebyl zastížen na adrese A. 81 v B., a proto byla zásilka s rozhodnutím 29. 10. 2019 uložena na poště a připravena k vyzvednutí a žalobce byl vyzván k vyzvednutí zástilky s poučením (viz § 23 SŘ). Žalobce si však zásilku nevyzvedl. S ohledem na to, že správní orgán ve smyslu § 23 odst. 4 SŘ vyloučil vhození zásilky do schránky po uplynutí desetidenní lhůty), zásilka – v souladu s § 23 odst. 4 *in fine* SŘ – byla dne 11. 11. 2019 vrácena KHS. V souladu s § 24 odst. 1 SŘ bylo prvostupňové rozhodnutí doručeno žalobci dne 19. 11. 2019 (na uplatnění fikce doručení dle § 24 odst. 1 SŘ nemá vliv skutečnost, zda po uplynutí úložní doby došlo ke vhození doručované písemnosti do schránky adresáta - srov. např. rozsudek rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 20. 12. 2016, č. j. 3 As 241/2014 - 41).
13. Samotný žalobce v žalobě uvádí, že jeho trvalý pobyt z A. 81 byl změněn až 18. 2. 2020 a datovou schránku si zřídil až 24. 4. 2020; proto již z tvrzení žalobce plyne, že správní orgán doručoval prvostupňové rozhodnutí na správnou adresu (A.).
14. Navíc žalobce konstantně uváděl ve svých podáních adresovaných ve správním řízení u svého jména adresu A. 81 v B. (např. ve „*Vyjádření rodičů k neočkování nezletilého dítěte*“ z 23. 8. 2018; dále např. podání žalobce s datem 15. 12. 2018 uvádějící v záhlaví pod identifikací žalobce „*bytem A. 725/81, B.*“). Adresu takto sdělenou žalobcem správnímu orgánu je namístě vyložit jako ve smyslu § 19 odst. 4 SŘ žalobcem zvolenou doručovací adresu – tj. adresu, kam mu měl správní orgán povinnost doručovat zásilky ve správním řízení (tedy bez ohledu na event. změnu trvalého pobytu žalobce). Rovněž Nejvyšší správní soud odmítl kladení přehnaně striktních formálních požadavků na náležitosti žádosti účastníka řízení o doručování na jím zvolenou adresu, když např. dovodil (viz právní věta rozsudku ze dne 20. 7. 2010, č. j. 8 As 65/2009 – 111), že „[...] volba [adresy pro doručování] vyplývá i implicitně z toho, že [účastník řízení] ve svých podáních opakovaně uvádí totožnou adresu pobytu.“ (obdobně srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu z 30. 5. 2013 č. j. 6 As 13/2013 – 33, bod 18., rozsudek Nejvyššího správního soudu z 30. 3. 2016 č. j. 4 As 40/2016 – 39, bod 21. a nebo v principu obdobně k obdobnému ustanovení § 46a odst. 1 o. s. ř. srov. např. usnesení Nejvyššího správního soudu z 14. 4. 2021 č. j. 10 As 328/2020 – 25, bod 8.: „*Adresou pro doručování u fyzické osoby se pak ve smyslu § 46b o. s. ř. rozumí adresa místa v České republice, kterou účastník řízení (adresát) uvede ve svém podání*

nebo jiném úkonu učiněném vůči soudu. Z uvedeného je zřejmé, že adresátovi má být doručováno především na adresu, kterou uvedl ve svém podání nebo při jiném procesním úkonu (srov. rozsudek NSS ze dne 6. 4. 2016, čj. 6 Ads 142/2015-35).“]

15. Pokud žalobce podal odvolání k poštovní přepravě až dne 10. 12. 2019, učinil tak zjevně po zákonné patnáctidenní lhůtě pro podání odvolání (§ 83 odst. 1 věta první SŘ) a žalovanému nezbylo než odvolání žalobce zamítnout pro opožděnost.

Námítka o nesprávném doručování napadeného rozhodnutí poštou, ačkoli žalobce měl datovou schránku

16. Žalobce dále namítl proti napadenému rozhodnutí žalovaného, že dne 24. 4. 2020 si zřídil datovou schránku, tudíž žalovaný napadené rozhodnutí v rozporu s § 17 odst. 1 a § 19 odst. 1 a násl. SŘ doručoval poštou, a proto nemohlo dojít k doručení poštou na základě fikce.
17. Žalovaný skutečně napadené rozhodnutí doručoval žalobci poštou, na adresu A. 81 – zásilka byla 25. 6. 2020 uložena na poště a 8. 7. 2020 vhozena do schránky na A. 81. Dejme tomu, že by skutečně žalobce prokázal, že měl od 24. 4. 2020 zřízenou a zpřístupněnou datovou schránku (žalobce předložil jen Potvrzení žádosti o zřízení datové schránky – potvrzení o doručení žádosti dne 24. 4. 2020. Pokud žalovaný doručoval napadené rozhodnutí žalobci poštou, ačkoli by měl zřízenou a zpřístupněnou datovou schránku, šlo by o nezákonný postup žalovaného (který žalovaný ve vyjádření k žalobě přiznal). Z § 19 odst. 1 SŘ vyplývá, že správní orgán je povinen doručovat účastníkovi prostřednictvím veřejné datové sítě do datové schránky a k doručování prostřednictvím provozovatele veřejné datové sítě může správní orgán přistoupit toliko, pokud doručení do datové schránky není možné. Pokud by žalobce měl nejpozději k 24. 4. 2020 aktivovanou datovou schránku - což žalovaný před vypravením napadeného rozhodnutí nijak neověřoval - v důsledku toho by nebyly splněny podmínky pro doručování prostřednictvím držitele poštovní licence a tedy ani pro případné doručení fikcí na adrese trvalého pobytu stěžovatele. Není správné vyjádření žalovaného k žalobě, že podle doručky žalobce převzal napadené rozhodnutí dne 8. 7. 2020. Zásilka totiž byla „jen“ vhozena do schránky žalobci na adrese A. 81.
18. Nicméně, žalobce podal žalobu proti napadenému rozhodnutí dne 3. 9. 2020. Z obsahu žaloby plyne, že žalobci byly známy důvody napadeného rozhodnutí žalovaného (když s nimi m. j. polemizuje). Dne 28. 8. 2020 (ještě před udělení plné moci stejné advokátce žalobkyní) žalobce udělil plnou moc advokátce výslovně i ve věci „řízení proti rozhodnutí Ministerstva zdravotnictví České republiky ze dne 17. 6. 2020 pod č. j. MZDR 1339/2020-5/OES“ - tj. ve věci proti napadenému rozhodnutí. Zástupkyně žalobce (zastupující i žalobkyni) soudu (3. 9. 2020) doručila m. j. napadené rozhodnutí žalovaného (tedy jím prokazatelně disponovala, přičemž ve správním řízení žalobce a žalobkyně nezastupovala). Z těchto skutečností plyne, že žalobce se s napadeným rozhodnutím - které mu bylo vhozeno do poštovní schránky označené jeho jménem - skutečně seznámil. O materiálním seznámení žalobce s napadeným rozhodnutím - tedy i o doručení napadeného rozhodnutí žalobci v materiálním smyslu (nejpozději dne 28. 8. 2020, kdy své právní zástupkyni udělila plnou moc výslovně určenou i k zastupování ve věci proti napadenému rozhodnutí žalovaného) - nemůže být pochyb (obdobně srov. např. rozsudek

Nejvyššího správního soudu z 4. 12. 2013 č. j. 1 As 83/2013 – 60, bod 25.). Koneckonců žalobce ani v žalobě nenamítá, že se s napadeným rozhodnutím neseznámil; „jen“ namítá, že doručením poštou nemohlo dojít k fikci doručení ve smyslu právních předpisů.

19. Smyslem a účelem doručování je, aby se účastníci řízení seznámili s písemnostmi správního orgánu a aby měli možnost uplatnit svá práva a oprávněné zájmy při zachování efektivního fungování veřejné správy. Při výkladu právní úpravy doručování musí být tato východiska zohledněna. V rozsudku ze dne 29. 6. 2011, č. j. 8 As 31/2011, se Nejvyšší správní soud vyjádřil k možnosti řádného doručení při nesplnění všech podmínek následovně: *„Nerespektování zákonem stanovených pravidel pro doručování však nemůže mít vliv na účinnost takového doručení, pokud adresát písemnost převzal, a mohl se s jejím obsahem fakticky seznámit. Na straně jedné je totiž nutno trvat na tom, aby bylo řádně doručováno, neboť v opačném případě účastníci řízení mohou být výrazně dotčeni na svých právech (včetně přístupu k soudu), ale na druhé straně nelze přijmout formalistický přístup, je-li naplněna materiální funkce doručení, tj. seznámení se s obsahem písemnosti (v podrobnostech srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 16. 12. 2010, č. j. 1 As 90/2010 - 95, a v jeho rámci další citovanou judikaturu). Pokud tedy bylo rozhodnutí doručeno jiným nezpochybnitelným způsobem, např. prostřednictvím provozovatele poštovních služeb, nemohlo mít v posuzované věci pochybení žalovaného vliv na platnost doručení se všemi jeho účinky.“* (obdobně srov. např. usnesení Ústavního soudu z 11. 12. 2018 sp. zn. II. ÚS 3761/18, bod 12., nebo z 22. 9. 2020 sp. zn. IV.ÚS 2372/20, bod 11.). Rovněž rozhodovací praxe Nejvyššího soudu je dlouhodobě ustálena v závěru, že při zkoumání, zda bylo adresátu účinně doručeno, je významné, je-li naplněna materiální funkce doručení, tj. seznámení se s obsahem písemnosti; pokud se účastník řízení s obsahem doručované písemnosti seznámil, potom otázka, zda bylo doručení vykonáno předepsaným způsobem, ztrácí význam (srov. především rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 27. 3. 2013, sp. zn. 23 Cdo 2425/2011, uveřejněný pod číslem 88/2013 Sbírky soudních rozhodnutí a stanovisek). Lze zmínit rovněž judikaturu prvorepublikového Nejvyššího správního soudu, z níž rovněž vyplývá právní závěr, že *„podal-li účastník z rozhodnutí v čas stížnost ve věci samé, jest nepřipustnou výtku, že mu rozhodnutí to nebylo řádně doručeno. (...) Stížnost, pokud vytýká právní bezúčinnost doručení platebního rozkazu, prohlašuje nejvyšší správní soud za nepřipustnou, poněvadž rozřešení otázky, komu se má doručovati v daném případě, kde stěžovatelé přes nesprávné snad doručení mohli a také podali v čas stížnost, nepřivodilo pražádného zkrácení práv stěžovatelů.“* (srov. rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ze dne 4. 9. 1919, Boh. A 171/1919). Ostatně i závěry, k nimž dospěl rozšířený senát Nejvyššího správního soudu ohledně otázky práv opomenutých účastníků správního řízení v rozsudku ze dne 17. 2. 2009, č. j. 2 As 25/2007 - 118, bod 44. a násl. (č. 1838/2009 Sb. NSS), akcentují materiální funkci doručování úředních písemností.
20. Soud uzavírá, že pokud by žalobce skutečně měl zpřístupněnou datovou schránku v době doručování napadeného rozhodnutí poštou, tak by pochybení při doručování nepředstavovalo natolik závažné zkrácení žalobcových práv, které by mohlo vést ke zrušení rozhodnutí žalovaného.
21. Pokud žalobce namítl, že u něj nebylo posouzeno jeho zavinění za přestupek a omyl právní, když nezletilou má v péči žalobkyně a žalobci informaci o provedení či neprovedení očkování nesdělila, pak soud odkazuje na shora uvedené, že kvůli řádnému nevyčerpání řádného opravného prostředku žalobcem (odvolání proti prvostupňovému rozhodnutí) nelze k těmto námitkám přihlídnout.

22. Jako *obiter dictum* však soud uvádí, že tyto námitky jsou *prima facie* nedůvodné s odkazem na v tomto odstavci vyličenou argumentaci. Žalobce měl patrně na mysli omyl skutkový a nikoli právní. Podle § 17 zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich (dále jako „ZOP“): „(1) Kdo při spáchání přestupku neví, že jeho čin je protiprávní, nejedná zaviněně, nemohl-li se omylu vyvarovat. (2) Omylu bylo možno se vyvarovat, pokud povinnost seznámit se s příslušnou právní úpravou vyplývala pro pachatele ze zákona nebo jiného právního předpisu, úředního rozhodnutí nebo smlouvy, z jeho zaměstnání, povolání, postavení nebo funkce, anebo mohl-li pachatel protiprávnost činu rozpoznat bez zřejmých obtíží.“. Podle § 16 ZOP: „(1) Kdo při spáchání činu nezná ani nepředpokládá jako možnou skutkovou okolnost, která je znakem přestupku, nejedná úmyslně; tím není dotčena odpovědnost za přestupek spáchaný z nedbalosti... (4) Kdo při spáchání činu mylně předpokládá skutkovou okolnost, která vylučuje jeho protiprávnost, nejedná úmyslně; tím není dotčena odpovědnost za přestupek spáchaný z nedbalosti.“. Žalobce netvrdí, že nevěděl, že jeho čin je protiprávní (tedy že existuje jeho právní povinnost zajistit očkování nezletilé dcery). Podle svého obsahu tak žalobce právní omyl netvrdí. Nadto, i kdyby hypoteticky takový právní omyl tvrdil, pak se mohl omylu vyvarovat, a proto by jednal zaviněně. Maximálně by bylo možné – teoreticky – uvažovat o skutkovém omylu na straně žalobce, ale podle soudu žalobce nebyl ani ve skutkovém omylu. Žalobce ani netvrdí, že mylně předpokládal skutkovou okolnost, která vylučuje jeho protiprávnost (viz § 16 odst. 4 ZOP); pokud žalobce namítl, že nezletilou má v péči žalobkyně a žalobci informaci o provedení či neprovedení očkování nesdělila, pak tím žalobce zároveň (implicitně) uznává, že by mu žalobkyně nesdělila v tomto ohledu ničeho – tedy ani mylnou informaci, že jeho dcera je očkovaná. Žalobce tak ani netvrdí, že mylně předpokládal skutkovou okolnost, že jeho dcera je naočkována. Není naplněna ani skutková podstata skutkového omylu podle § 16 odst. 1 ZOP; pokud totiž žalobce namítl, že žalobkyně žalobci informaci o provedení či neprovedení očkování nesdělila, pak z takového tvrzení žalobce plyne, že minimálně předpokládal jako možnou okolnost, že jeho dcera není naočkována. Pokud jde o zavinění i žalobce ve formě úmyslu (ke kterémužto závěru dospěl správní orgán 1. stupně), pak lze poukázat již na rozhodnutí správního orgánu 1. stupně: „Úmysl v jednání obviněných spatřuje KHS JmK v tom, že si obvinění, jak vyplývá z Vyjádření ze dne 24. 8. 2018, z odůvodnění odvolání i z Vyjádření ze dne 02. 09. 2019 (ve vztahu k obviněné) byli vědomi své zákonné povinnosti podrobit nezletilou stanovenému pravidelnému očkování, a i když byli dětskou lékařkou poučeni, rozhodli se nezletilou stanovenému pravidelnému očkování nepodrobit.“. Pokud – kupříkladu – žalobce ve „Vyjádření rodičů k neočkované nezletilé dítěte“ s datem 23. 8. 2018 ve správním řízení – napsal, že „rozhodnutí nepodrobit dceru pravidelnému očkování jsme udělali v souladu s naším svědomím a pevným přesvědčením na základě důkladného zvážení množství dostupných informací“, pak o nedostatku zavinění (včetně úmyslného) i na straně žalobce rozumná řeč být nemůže. Podle § 15 ZOP: „(1) K odpovědnosti fyzické osoby za přestupek se vyžaduje zavinění. Postačí zavinění z nedbalosti, nestanoví-li zákon výslovně, že je třeba úmyslného zavinění. (2) Přestupek je spáchán úmyslně, jestliže pachatel a) chtěl svým jednáním porušit nebo ohrozit zájem chráněný zákonem, nebo b) věděl, že svým jednáním může porušit nebo ohrozit zájem chráněný zákonem, a pro případ, že jej poruší nebo ohrozí, s tím byl srozuměn. (3) Přestupek je spáchán z nedbalosti, jestliže pachatel a) věděl, že svým jednáním může porušit nebo ohrozit zájem chráněný zákonem, ale bez přiměřených důvodů spoléhal na to, že tento zájem neporuší nebo neohrozí, nebo b) nevěděl, že svým jednáním může porušit nebo ohrozit zájem chráněný zákonem, ač to vzhledem k okolnostem a svým osobním poměrům vědět měl a mohl.“. Již z tvrzení žalobce ve správním

řízení tak plyne, že nezajištění očkování nezletilé bylo i žalobcově vědomé, i jím chtěné rozhodnutí, protože šlo i na jeho straně minimálně o úmysl nepřímý podle § 15 odst. 2 písm. b) ZOP. Vyjádřeními žalobce ve správním řízení tak je vyvrácena jako účelová i jeho námitka o jeho omylu a že v péči měla dceru jen žalobkyně a že žalobkyně žalobci informaci o provedení či neprovedení očkování nesdělila.

Žalobní argumentace žalobkyně a)

Námitka promlčení

23. Žalobkyně namítá, že pokud se měla jejich nezletilá dcera podrobit očkování ve schématu 3 + 1, nelze na nesplnění této povinnosti nahlížet jako na jeden skutek (jeden celek), nýbrž s ohledem na časové odstupy mezi jednotlivými dávkami tohoto očkování jako na samostatné skutky se všemi důsledky, včetně samostatného běhu promlčecích lhůt. Proto počala běžet jednoletá promlčecí doba u první dávky 2. 3. 2017, u druhé 2. 4. 2017 a u třetí 2. 5. 2017 a u čtvrté 2. 11. 2017 – tedy nikoli až 4. 11. 2017, jak dovodil žalovaný. Podle žalobkyně byl v době zahájení přestupkového řízení – 21. 8. 2018 – přestupek již promlčen. Podle soudu je tato námitka nedůvodná.
24. Podle § 46 odst. 1 a 4 a 5 ZOVZ: „(1) Fyzická osoba, která má na území České republiky trvalý pobyt, cizinec, jemuž byl povolen trvalý pobyt, cizinec, který je oprávněn k trvalému pobytu na území České republiky, a dále cizinec, jemuž byl povolen přechodný pobyt na území České republiky na dobu delší než 90 dnů nebo je oprávněn na území České republiky pobývat po dobu delší než 90 dnů, jsou povinni podrobit se, v prováděcím právním předpisu upravených případech a termínech, stanovenému druhu pravidelného očkování... (4) Jde-li o fyzickou osobu, která nedovršila patnáctý rok svého věku, odpovídá za splnění povinností podle odstavců 1 až 3 její zákonný zástupce¹²⁾... (6) Prováděcí právní předpis upraví členění očkování a podmínky provedení očkování, způsoby vyšetřování imunity, pracoviště s vyšším rizikem vzniku infekčního onemocnění a podmínky, za nichž mohou být v souvislosti se zvláštním očkováním fyzické osoby zařazeny na pracoviště s vyšším rizikem vzniku infekčního onemocnění.“
25. Podle § 4 odst. 1 vyhlášky č. 537/2006 Sb., o očkování proti infekčním nemocem, ve znění do 31. 12. 2017 (dále jako „vyhláška“) - regulující institut „Pravidelného očkování proti záškrtu, tetanu, dávivému kašli, invazivnímu onemocnění vyvolanému původcem *Haemophilus influenzae b*, přenosné dětské obrně a virové hepatitidě B“ – „(1) Základní očkování se provede v době od započatého devátého týdne po narození dítěte třemi dávkami hexavalentní očkovací látky proti záškrtu, tetanu, pertusi s acelulární složkou, invazivnímu onemocnění vyvolanému původcem *Haemophilus influenzae b*, virové hepatitidě B a inaktivovanou očkovací látkou proti přenosné dětské obrně (dále jen „hexavalentní očkovací látka“) v průběhu prvního roku života dítěte, podanými v intervalech nejméně jednoho měsíce mezi dávkami, a čtvrtou dávkou podanou nejméně šest měsíců po podání třetí dávky. Čtvrtá dávka hexavalentní očkovací látky se podá nejpozději před dovršením osmnáctého měsíce věku dítěte. U dětí očkovaných proti tuberkulóze se základní očkování hexavalentní očkovací látkou provede od započatého třináctého týdne po narození dítěte, vždy však po zhojení postvakcinační reakce po očkování proti tuberkulóze.“
26. Podle § 92k odst. 6 písm. b) ZOVZ: „(6) Fyzická osoba se dopustí přestupku tím, že ... b) jako zákonný zástupce nezletilé fyzické osoby, nebo fyzická osoba, které byla nezletilá fyzická osoba

svěřena rozhodnutím soudu nebo jiného orgánu do pěstounské péče nebo do výchovy, nezajistí, aby se tato nezletilá fyzická osoba podrobila stanovenému pravidelnému očkování, nejde-li o fyzickou osobu, u níž byla zjištěna imunita vůči infekci nebo zdravotní stav, který brání podání očkovací látky (trvalá kontraindikace).“ Podle § 92k odst. 7 písm. d) ZOVZ: „Za přestupek lze uložit pokutu do ... d) 10 000 Kč, jde-li o přestupek podle odstavce 6.“

27. Podle § 2 zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich (dále jako „ZOP“) platí: „(1) Odpovědnost za přestupek se posuzuje podle zákona účinného v době spáchání přestupku; podle pozdějšího zákona se posuzuje jen tehdy, je-li to pro pachatele přestupku (dále jen „pachatel“) příznivější. (2) Přestupek je spáchán v době, kdy pachatel konal nebo v případě opomenutí byl povinen konat. Není rozhodující, kdy následek nastane nebo kdy měl nastat. (3) Jestliže se zákon změnil během páchání přestupku, použije se zákon, který je účinný při dokončení jednání, kterým je přestupek spáchán. (4) Jestliže se zákon změnil během páchání a) pokračujícího přestupku, použije se zákon účinný v době, kdy došlo k poslednímu dílčímu útoku, b) hromadného přestupku, použije se zákon účinný v době, kdy došlo k poslednímu útoku, nebo c) trvajících přestupku, použije se zákon účinný v době, kdy došlo k odstranění protiprávního stavu. (5) Při pozdějších změnách zákona, který je účinný při dokončení jednání, kterým je přestupek spáchán, se použije zákona nejmírnějšího. (6) Pachateli lze uložit vždy jen takový druh správního trestu, který dovoluje uložit zákon účinný v době, kdy se o přestupku rozhoduje. (7) O ochranném opatření se rozhodne vždy podle zákona účinného v době, kdy se o ochranném opatření rozhoduje.“
28. Podle § 10 ZOP platí: „Jednáním se pro účely tohoto zákona rozumí i opomenutí takového konání, k němuž byl pachatel povinen podle jiného právního předpisu nebo úředního rozhodnutí, v důsledku dobrovolného převzetí povinnosti konat nebo vyplývala-li jeho zvláštní povinnost z jeho předchozího obrožujícího jednání nebo k němuž byl z jiného důvodu podle okolností a svých poměrů povinen.“ Podle § 29 písm. a) ZOP platí: „Odpovědnost za přestupek zaniká a) uplynutím promlčecí doby.“
29. Podle § 30 ZOP platí: „Promlčecí doba činí a) 1 rok, nebo b) 3 roky, jde-li o přestupek, za který zákon stanoví sazbu pokuty, jejíž horní hranice je alespoň 100 000 Kč.“
30. Podle § 31 ZOP platí: 1) Promlčecí doba počíná běžet dnem následujícím po dni spáchání přestupku; dnem spáchání přestupku se rozumí den, kdy došlo k ukončení jednání, kterým byl přestupek spáchán. Je-li znakem přestupku účinek, promlčecí doba počíná běžet dnem následujícím po dni, kdy takový účinek nastal. (2) Promlčecí doba počíná běžet a) u pokračujícího přestupku dnem následujícím po dni, kdy došlo k poslednímu dílčímu útoku, b) u hromadného přestupku dnem následujícím po dni, kdy došlo k poslednímu útoku, a c) u trvajících přestupku dnem následujícím po dni, kdy došlo k odstranění protiprávního stavu. (3) Dopustil-li se pachatel více přestupků, běží pro každý z nich promlčecí doba zvlášť.“
31. Soud považuje názor žalovaného o absenci promlčení – tj. o neexistenci zániku odpovědnosti žalobců za přestupek pro uplynutí promlčecí doby - za správný.
32. Nezajištění očkování nezletilé je (pravým) omisivním činem (přestupkem), pročez je třeba aplikovat § 2 odst. 2 ZOP - přestupek je spáchán v případě opomenutí v době, kdy pachatel byl povinen konat. Žalobci byli povinni zajistit podání poslední očkovací látky před dovršením 18. měsíce věku dítěte. Zákon o odpovědnosti za přestupky neobsahuje vlastní obecná pravidla pro počítání času. Mimo jiné podle nálezu Ústavního soudu ze dne 17. 12. 1997 sp. zn. Pl. ÚS 33/97 se použijí obecné principy rovněž tehdy, neobsahuje-li právní úprava aplikovaná v konkrétním případě vlastní pravidla pro počítání času. Jedním z

obecných pravidel pro počítání času je, že v případě lhůt (dob) určených podle týdnů, měsíců nebo let tyto lhůty (doby) končí uplynutím toho dne, který se svým označením shoduje se dnem, kdy došlo ke skutečnosti určující počátek lhůty (doby). Pakliže se tedy dcera žalobců narodila 3. 5. 2016, dovršila osmnáctý měsíc věku dne 3. 11. 2017. Již dříve se i soudní praxe sjednotila na stanovisku, že člověk dovrší ten který rok svého věku (osmnáctý) v okamžiku, kdy začíná den, který svým číselným označením a měsícem odpovídá dni, kdy se před osmnácti lety narodil; tedy člověk dovršuje osmnáct let věku počátkem (v 00.00 hodin) toho dne, kterým svým číslem a měsícem odpovídá dni, kdy se před osmnácti lety narodil (srov. např. rozhodnutí Nejvyššího soudu z 23. 12. 1987 sp. zn. 6 Cz 45/87, publikované ve Sbírce soudních rozhodnutí a stanovisek pod č. 30/1988). Analogicky, nezletilá dcera žalobců dovršila osmnáctý měsíc svého věku dne 3. 11. 2017 v 00:00. Pokud byli žalobci povinni zajistit podání poslední očkovací látky „před“ dovršením 18. měsíce věku jejich dcery, tak nejzazší termín pro splnění povinnosti měli do 2. 11. 2017 23:59. Žalobci tak byli povinni konat (nejpozději) do 2. 11. 2017 (do posledního dne před dovršením osmnáctého měsíce věku nezletilé), a proto žalobci přestupek spáchali – v souladu s § 2 odst. 2 ZOP - dne 2. 11. 2017. Tudíž od následujícího dne, tedy od 3. 11. 2017 (v souladu s § 31 odst. 1 ZOP) začala běžet promlčecí doba. Jednoletá promlčecí doba by tak uplynula až 3. 11. 2018. S ohledem na to, že přestupkové řízení bylo s žalobci zahájeno 21. 8. 2018, stalo se tak se značným předstihem ještě před případným uplynutím jednorroční promlčecí doby.

33. *Názor žalovaného je v souladu s právním názorem vysloveným v soudní praxi, přitom z ústavněprávních hledisek i schválené Ústavním soudem. Městský soud v Praze z 31. 10. 2013 č. j. 4 A 3/2011 – 156 uvedl: „... zákonem je stanovena povinnost podrobit se stanovenému druhu očkování, nejedná se tedy pouze o stanovení určité dávky. Vyhláška, která zákon provádí, pouze specifikuje jednotlivé termíny očkování. Soud v této věci dal za pravdu žalovanému, který konstatoval, že povinnost podrobit se určitému druhu očkování je splněna podáním poslední, tedy v případě hexavalentní očkovací látky čtvrté dávky, t.j. dovršením 18 měsíce věku dítěte. Je třeba vycházet z toho, že k porušení této povinnosti může dojít tehdy, kdy marně uplynula lhůta pro podání poslední dávky očkovací látky. V tomto případě tedy nenastala prekluze podle § 20 odst. 1 zákona o přestupcích. Syn žalobců dovršil 18 měsíců věku dne X. Prekluzivní lhůta začíná běžet teprve od tohoto dne.“. Přitom citovaný právní názor byl z hlediska ústavněprávního aprobevován i Ústavním soudem jako soudním orgánem ochrany ústavnosti; usnesením Ústavního soudu z 15. 4. 2014 sp. zn. II. ÚS 409/14 byla ústavní stížnost proti citovanému rozsudku městského soudu odmítnuta jako zjevně neopodstatněná, m. j. s následujícím odůvodněním: „12. Ústavní soud má tedy za to, že napadená rozhodnutí obecných soudů nikterak nevykračují z mezí ústavnosti ... Městský soud se zabýval podrobně všemi námitkami stěžovatelů (otázka promlčení, nepodrobení se předchozímu očkování proti tuberkulóze, otázka infekčnosti tetanu a hepatitidy typu B, informovaný souhlas apod.) a vypořádal se s nimi ústavně souladným způsobem. Ústavní soud neshledal v postupu obecných soudů ani zásah do práv stěžovatelů...“).*
34. Na použitelnosti citovaného právního názoru i na promlčení nic nemění ani to, že v mezidobí došlo k legislativní změně spočívající v tom, že zákon regulující institut odpovědnosti za přestupky (č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich) nově zmiňuje pojem „promlčení“ či „promlčecí doba“ (tj. nikoli „prekluze“ apod.). Ve skutečnosti jde i podle ZOP o prekluzi, tedy o zánik odpovědnosti za přestupek, k níž je totiž povinen správní orgán vždy přihlídnout z úřední povinnosti. Tomu koneckonců odpovídá i důvodová zpráva k § 30 ZOP: „Pro upřesnění je nutno podotknout, že

terminologicky se de facto jedná o prekluzivní, a nikoli promlčecí lhůtu. Přibliží se k ní z úřední povinnosti (tedy nikoli na základě námitky účastníka řízení) a jejím uplynutím odpovědnost za přestupek zaniká. Nicméně v souladu s běžně užívanou terminologií v trestním právu hmotném, v němž se také hovoří o promlčení trestní odpovědnosti (§ 34 a násl. trestního zákoníku), se upřednostnilo zachování tohoto pojmosloví."

35. Soud přidává i další argumenty ve prospěch zákonnosti závěru žalovaného o neexistenci promlčení (a v neprospěch názoru žalobců o uplynutí promlčecí doby).
36. Žalobci uvádí, že vždy ohledně té které (z celkových 4) dávek očkování jde o jednotlivé skutky, a proto s každým jednotlivým je spojena odpovědnost za přestupek. Připuštění takového výkladu by však značilo, že by žalobci - resp. obecně zákonní zástupci, kteří by nezajistili u nezletilých podrobení se dávkám očkování - byli odpovědní za spáchání čtyř přestupků, se všemi pro pachatele nepříznivými právními důsledky s takovým výkladem spojenými. Ve prospěch shora citovaného výkladu ZOP tak soud uvádí, že jím je eliminována nadměrná tvrdost zákona. Totiž výklad žalovaného znamená v důsledcích, že pachatel přestupku může být uznán vinným jen za jedno jednání, které se odráží jen v jednom přestupku, a udělena mu může být sankce (včetně pokuty) toliko za jeden přestupek. Nedochozí tak k nelogickému souběhu čtyř v podstatě stejných přestupků. Naopak výklad žalobců by umožňoval kumulaci sankcí, resp. i v případě hypotetického společného řízení by umožňoval zpřísnění potenciálně uložitelné sankce, kdy by při projednání více přestupků ve společném řízení správní orgán mohl (m. j.) uložit pokutu ve vyšší sazbě (viz § 41 ZOP a institut ukládání správních trestů za více přestupků projednaných ve společném řízení).
37. Dále, výklad žalovaného je blíže teleologii institutu zániku odpovědnosti za přestupek pro uplynutí promlčecí doby, která je založena hlavně na (výrazném oslabení až) zániku společenské škodlivosti - a tudíž i zájmu na projednání a udělení sankce - protiprávního jednání z důvodu plynutí času. Předmětné očkování se provádí čtyřmi dávkami (od 1. 1. 2018 třemi dávkami) a každá z dávek chrání před stejnými chorobami zároveň - záškrt, tetanem, dávivým kašlem, hepatitidou B, haemophilus influenzae, dětskou obrnou (jde o jednu jedinou očkovací látku - „hexavalentní“, tj. šestivalentní, tedy kombinovanou vakcínu šesti individuálních vakcín do jedné a je tak určena pro ochranu před všemi šesti nemocemi současně). Jinak řečeno, až ve spojení se všemi dávkami očkování má být člověk účinně chráněn před příslušnými chorobami. Je tak nelogické odvíjet počátek běhu promlčecí doby vždy od té které dávky očkování a dovozovat tím (*implicite*), že k (minimalizaci, resp.) zániku společenské škodlivosti (jednání v podobě opomenutí zákonného zástupce zajistit očkování nezletilého) dochází vždy ve vztahu ke každé z dávek, tj. v jiný moment. Není rozumná varianta předkládaná žalobci, že by například došlo k zániku společenské škodlivosti (tj. zániku odpovědnosti za přestupek pro uplynutí promlčecí doby) nezajištěním podání 1. dávky dříve (dokonce výrazněji dříve) než by zanikla společenská škodlivost nepodání poslední dávky; všechny dávky tvoří stejnou stranu jedné mince - všechny dávky sledují stejný účel a až ve vzájemném souhrnu tvoří účinnou ochranu před příslušnými chorobami.
38. Shora uvedeným je rovněž vypořádána jako nedůvodná žalobní námitka, že správní orgány nediferencovaly (včetně určení výměry sankce) mezi jednotlivými skutky (myšleno mezi nezajištěním očkování nezletilé stran té které dávky); ve skutečnosti jde o jeden jediný skutek, pročež nemělo být co diferencováno.

39. Jako *obiter dictum* soud uvádí v tomto odstavci následující argumentaci. Ke stejnému závěru o neuplynutí promlčecí doby (a o počátku běhu promlčecí doby až od 3. 11. 2017) by soud dospěl i při *hypotetické (eventuální)* právní kvalifikaci jednání žalobců jako *pokračování v přestupku* podle § 7 ZOP (či jako hromadného přestupku podle § 9 ZOP, který se liší od pokračování v přestupku tím, že pluralita útoků je samotným znakem skutkové podstaty, tj. bez plurality není hromadného přestupku). Podle § 7 ZOP platí: *„Pokračováním v přestupku se rozumí takové jednání, jehož jednotlivé dílčí útoky vedené jednotným záměrem naplňují skutkovou podstatu stejného přestupku, jsou spojeny stejným nebo podobným způsobem provedení, blízkou souvislostí časovou a souvislostí v předmětu útoku.“*. Ryze hypoteticky, že by bylo možné přisvědčit verzi žalobců, že nezajištěním podání již každé z celkových 4 dávek samostatně by žalobci naplnili skutkovou podstatu stejného přestupku (tedy že by spáchali celkem 4 přestupky). Tím by však byla naplněna část definice institutu pokračování v přestupku spočívající v tom, že každý dílčí útok – pokud by byl posuzován sám sobě – musí být přestupkem téže skutkové podstaty, aby bylo možné dovodit pokračování v přestupku (srov. např. Klapal, V.: Vybrané problematiky nové právní úpravy přestupkového práva, Trestněprávní revue, 7-8/2018, str. 157). V tomto smyslu by nezajištění podstoupení nezletilou každé dávky očkování bylo možné kvalifikovat vždy jako *„jednotlivý dílčí útok“* ve smyslu § 7 ZOP naplňující (vždy jednotlivě, tj. nikoli až v souhrnu) *„skutkovou podstatu stejného přestupku“* podle § 92k odst. 6 písm. b) ZOVZ. Na jednotlivé dílčí útoky žalobců by pak bylo možné nahlížet v tom smyslu, že *„jsou spojeny stejným nebo podobným způsobem provedení, blízkou souvislostí časovou a souvislostí v předmětu útoku.“*. Blízká časová souvislost je zřejmá – viz i časový interval pro zajištění očkování v relativně krátkém intervalu od započatého devátého týdne po narození dítěte do dne předcházejícího dovršením osmnáctého měsíce věku dítěte. Zřejmá je i *souvislost v předmětu útoku* – jak bylo již shora vyloženo, všechny dávky sledují stejný účel a až ve vzájemném souhrnu tvoří ochranu před příslušnými chorobami. Již na první pohled by byla splněna i podmínka *„stejného nebo podobného způsobu provedení“* – u každé dávky jde o způsob provedení v podobě nezajištění, aby se dcera žalobců dostavila k lékaři k přijetí dávky příslušné očkovací látky. Konečně by byla splněna i poslední (kumulativní) podmínka – *vedení všech jednotlivých dílčích útoků jednotným záměrem*, a to již kvůli úmyslnému zavinění na straně obou žalobců, kdy nezajištění podání očkování jejich dceři bylo výrazem dopředu promyšleného rozhodnutí obou žalobců. [Podle ustálené judikatury, např. rozsudku Nejvyššího správního soudu z 15. 8. 2012 č. j. 1 As 49/2012 – 33, inspirovaného trestněprávní doktrínou, *spočívá jednotný záměr v tom, že jednotlivé útoky „jsou po subjektivní stránce spojeny jedním a týmž záměrem v tom smyslu, že pachatel již od počátku zamýšlí aspoň v nejhrubších rysech i další útoky a že po objektivní stránce se tyto jednotlivé útoky jeví jako postupné realizování tohoto jediného záměru.“*; srov. i např. rozsudek Nejvyššího správního soudu č. j. 2 As 426/2017 – 62, že ZOP *„nově v § 7 výslovně definuje pokračování v přestupku, a to takřka totožně s trestněprávní definicí.“*]. Naopak by nebyla přílehlavá právní kvalifikace hromadného přestupku, jelikož zákon (ZVOZ) nevyžaduje, aby více útoků bylo spojeno společným záměrem (podle § 9 ZOP: *„Hromadný přestupek je takový přestupek, u kterého zákon vyžaduje pro vznik odpovědnosti za přestupek více útoků spojených společným záměrem.“*); dokonce pro vznik odpovědnosti za přestupek podle § 95k odst. 6 písm. b) ZOVZ postačuje zavinění z nedbalosti. Tudíž i při nastíněné eventuální právní kvalifikaci jednání žalobců jako pokračování v přestupku by promlčecí jednoletá doba běžela až od 3. 11. 2017, jelikož podle § 31 odst. 2 písm. a), b)

ZOP promlčecí doba počíná běžet u *pokračujícího* i *hromadného* přestupku dnem následujícím po dni, kdy došlo k poslednímu dílčímu útoku.

Námítka absence posuzování souvislosti s očkováním na tuberkulózu

40. Podle § 4 odst. 1 *in fine* vyhlášky: „...U dětí očkovaných proti tuberkulóze se základní očkování hexavalentní očkovací látkou provede od započatého třináctého týdne po narození dítěte, vždy však po zhojení postvaccinační reakce po očkování proti tuberkulóze.“. Nedůvodná je i žalobní námitka, že nebyla v rámci naplnění skutkové podstaty posuzována souvislost s očkováním na tuberkulózu. To již s ohledem na vyjádření žalovaného k žalobě, že nezletilá H. H. toto očkování nepodstoupila (k tomu srov. též správní spis, příloha č. 1 Protokolu o kontrole z 28. 6. 2018 č. j. KHSJM 26517/2018/BM/EPID v podobě Záznamu o zdraví a nemocech dítěte z 23. 5. 2018, v němž je prázdná – resp. proškrtnutá – kolonka ohledně očkování na „TBC“). Žalobci ostatně tuto námitku v odvolání nevznesli a již proto na ni nemohl žalovaný reagovat v napadeném rozhodnutí.

Námítka nepřihlídnutí – při úvaze o druhu a výše správní sankce - k osobním poměrům žalobců a k míře jednání každého z žalobců jako spolupachatelů, jímž měli přispět ke spáchání přestupku

41. Rovněž tuto námitkou soud shledal nedůvodnou. To již pro vágnost námítky - co vlastně je žalobou správním orgánům vytýkáno, tedy jaké konkrétní osobní poměry žalobců správní orgány nereflektovaly. Lze odkázat i např. na napadené rozhodnutí žalovaného, že pokuta ve výši 5 000 Kč se nevymyká rozhodovací praxi orgánů ochrany veřejného zdraví v obdobných případech a že ji žalovaný nepovažuje pro žalobce za likvidační, což ostatně ani žalobci nenamítali (nejen ve správním řízení, ale ani v žalobě).
42. Pokud jde o námitku, že správní orgány nepřihlíděly k míře jednání každého z žalobců jako spolupachatelů, jímž měli přispět ke spáchání přestupku, soud odkazuje na shora uvedený text tohoto rozsudku, v němž shledal (jako *obiter dictum*) za nedůvodnou námitku žalobce o skutkovém omylu na jeho straně. Pokud totiž i žalobce ve správním řízení tvrdil, že rozhodnutí nenaočkovat jejich dceru udělali oba žalobci společně, v souladu s jejich svědomím a pevným přesvědčením, na základě důkladného zvážení informací (a např. v doplnění odvolání s datem 10. 11. 2019 oba žalobci argumentují jejich konzistentností), pak zjevně nebylo prostoru a právního významu pro event. rozlišení míry přispění každého ze žalobců na spáchání přestupku (míra přispění obou byla v zásadě rovnocenná). Oba žalobci jsou zákonnými zástupci nezletilé dcery, kterou ve shodné vůli nenechali naočkovat. V souladu s § 865 odst. 1 zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, rodičovská odpovědnost, která zahrnuje i péči o zdraví dítěte, náleží oběma rodičům stejně.

Námítka o nesprávném doručování korespondence správními orgány

43. Nedůvodná je i námitka, podle níž správní orgány nesprávně doručovaly žalobkyni korespondenci na adresu A. 81 v B., i když u žalobkyně došlo ke změně trvalého pobytu dne 6. 5. 2020 na adresu P. 665, P. Tato námitka se z povahy věci týká jen doručování napadeného rozhodnutí žalovaného, jelikož prvostupňové rozhodnutí správního orgánu

bylo žalobkyni doručeno již 4. 11. 2019 (na adresu A. 81 v B., když si žalobkyně zásilku osobně převzala). Podle obsahu této námítky proto žalobkyně namítá toliko nesprávnost doručení napadeného rozhodnutí. Zde soud uvádí, že - bez ohledu na zákonnou doručovací adresu žalobkyně - si žalobkyně osobně převzala dne 3. 7. 2020 na poště (na A. 81 v B. adresovanou) zásilku obsahující napadené rozhodnutí; tím by došlo ke zhojení případně procesně vadného postupu žalovaného, pokud by doručování na A. 81 v B. bylo skutečně nesprávné pro změnu trvalého pobytu žalobkyně (shodně i např. rozsudek Nejvyššího správního soudu z 29. 6. 2011 č. j. 8 As 31/2011 – 88).

44. Zdejší soud navíc odkazuje na shora uvedenou část odůvodnění tohoto rozsudku, v níž popisuje, že žalobce si ve správním řízení zvolil doručovací adresu na A. 81 v B. a pokud změnu adresy neoznámil správnímu orgánu, pak jde o doručení právně účinné i za předpokladu pozdější změny adresy trvalého pobytu. V této souvislosti soud poukazuje například na odvolání žalobkyně s datem 13. 11. 2019 doručené KHS, v níž pod své jméno uvedla „A. 81, B.“ (obdobně podání žalobkyně doručené KHS s datem 2. 9. 2019, s datem 10. 12. 2018 a další). Žalobkyně b) si tak zvolila doručovací adresu ve smyslu § 19 odst. 4 SŘ a pokud tuto její vůli správní orgány respektovaly, doručení bylo právně účinné (bez ohledu na příp. změnu trvalého pobytu, která po volbě doručovací adresy účastníkem správního řízení byla pro účely doručování ve správním řízení právně bezvýznamná).
45. Soud z uvedených důvodů shledal i argumentaci žalobkyně b) nedůvodnou, a proto žalobu podle § 78 odst. 7 s. ř. s. zamítl.

V. Náklady řízení

46. Výrok o náhradě nákladů řízení vychází z ustanovení § 60 odst. 1 s. ř. s., kdy žalobci, kteří neměli ve věci úspěch, nemají vůči žalovanému právo na náhradu nákladů řízení před soudem a žalovanému žádné náklady řízení nad rámec jeho běžné úřední činnosti nevznikly. Krajský soud proto rozhodl tak, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu. V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních právních předpisů vyžadováno pro výkon advokacie.

Brno 31. 8. 2022

Mgr. Milan Procházka
předseda senátu